

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 7.11.2011
KOM(2011) 704 slutlig

2011/0310 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EG) nr 428/2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden

MOTIVERING

EU:s system för kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden i enlighet med förordning (EG) nr 428/2009¹ kräver tillstånd för export av produkter med dubbla användningsområden² som förtecknas i bilaga I till förordningen. I artikel 9.1 i förordningen anges det att EU:s generella exporttillstånd är ett av fyra tillgängliga typer av exporttillstånd som kan användas för att exportera produkter med dubbla användningsområden från EU. Bilaga II till förordning (EG) nr 428/2009 innehåller EU:s generella exporttillstånd som för närvarande är i kraft.

Uppdateringar av EU:s kontrollförteckning (Bilaga I till förordning 428/2009)

Beslut att kontrollera exporten av produkter med dubbla användningsområden fattas i konsensus i internationella exportkontrollordningar (Australiengruppen för biologiska och kemiska produkter; Nuclear Suppliers Group (NSG) för civila kärntekniska produkter, Missile Technology Control Regime (MTCR) och Wassenaar-arrangemanget för konventionella vapen samt varor och teknik med dubbla användningsområden). Syftet med dessa exportkontrollordningar är att begränsa risken för att känsliga produkter med dubbla användningsområden används för militära ändamål eller för kärnvapenspridning. För att göra exportkontrollerna så verkningsfulla som möjligt deltar de största leverantörerna av produkter med dubbla användningsområden i de internationella exportkontrollordningarna. Genom att godta kontroll av handeln med särskilda produkter, samarbetar de verkningsfullt för att minska spridningsrisken utan att den legitima handeln hindras.

Tekniska framsteg i dagens värld innebär att förteckningen över kontrollerade produkter regelbundet behöver uppdateras. Beslut enligt dessa internationella ordningar är inte rättsligt bindande, men i artikel 15 i förordningen anges det att ”förteckningen över produkter med dubbla användningsområden i bilaga I ska uppdateras i enlighet med de relevanta skyldigheter och åtaganden samt ändringar av dessa som medlemsstaterna har godtagit i egenskap av medlemmar i de internationella icke-spridningssystemen och överenskommelserna om exportkontroll eller genom ratificering av relevanta internationella fördrag”.

De internationella exportkontrollordningarna fattar beslut om kontrollförteckningen ungefär fyra gånger om året. Dessa uppdateringar behöver integreras i EU:s lagstiftning snabbt och regelbundet beroende på deras följder för säkerhet och handel. Å ena sidan betyder ett beslut av de internationella exportkontrollordningarna att lägga till nya produkter i kontrollförteckningarna att dessa ytterligare produkter också behöver kontrolleras noggrant av hela EU av säkerhetsskäl. Å andra sidan behöver ett beslut av de internationella exportkontrollordningarna att sluta kontrollera vissa produkter integreras i EU:s lagstiftning så snart som möjligt så att EU:s exportörer kan konkurrera på världsmarknaden.

¹ Rådets förordning (EG) nr 428/2009 av den 5 maj 2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden

² I artikel 2.1 i förordningen definieras produkter med dubbla användningsområden som ”produkter, inbegripet programvara och teknik, som kan användas för både civila och militära ändamål, samt alla varor som kan användas både för icke-explosiva ändamål och för att på något sätt bidra vid tillverkning av kärnvapen eller andra kärnladdningar”.

För närvarande kräver alla uppdateringar av rådets förordning (EG) nr 428/2009, inklusive bilaga I, att det ordinarie lagstiftningsförfarandet används. Beroende på ändringarnas tekniska natur och det faktum att dessa ändringar måste överensstämma med de beslut som fattas i de internationella exportkontrollordningarna, är manöverutrymmet samtidigt litet för att ändra i de ändringar som överenskommit i ordningarna.

Det är följaktligen nödvändigt att införa delegerade akter för att uppdatera bilaga I till förordning (EG) nr 428/2009 med jämna mellanrum. Detta tillvägagångssätt skulle möjliggöra för kommissionen att göra de nödvändiga uppdateringarna om och när detta krävs.

Nödvändiga ändringar av EU:s generella exporttillstånd (bilaga II till förordning (EG) nr 428/2009)

EU:s generella exporttillstånd enligt artikel 9.1 i och bilaga II till förordning (EG) nr 428/2009 har visat sig vara mycket framgångsrika verktyg när det gäller att underlätta export med lägre risk av vissa produkter till vissa destinationer. Ett enda generellt EU-exporttillstånd (EU001) har funnits i många år och har gjort det möjligt att underlätta exporten av de flesta kontrollerade produkter till sju lågriskdestinationer (Australien, Kanada, Japan, Nya Zeeland, Norge, Schweiz och Förenta staterna). Kommissionen föreslog i december 2008 att sex nya generella EU-exporttillstånd ska införas³. Ett avtal rörande dessa nya tillstånd uppnåddes i mitten av 2011.

Innehållet i de nuvarande och framtida generella exporttillstånden som EU beviljar behöver kontinuerligt övervakas för att säkerställa att enbart transaktioner med låg risk täcks av tillstånden. Mot bakgrund av den snabba utvecklingstakten i världen, finns ett behov att säkerställa att EU:s generella exporttillstånd snabbt kan ändras när det gäller tillämpningsområdet för destinationer och produkter, så att förändrade globala omständigheter på rätt sätt kan återspeglas i EU:s exportkontrollsystem.

Följaktligen är det nödvändigt att införa delegerade akter för att möjliggöra för kommissionen att snabbt avlägsna destinationer och/eller produkter från tillämpningsområdet för EU:s nuvarande generella exporttillstånd.

Befintliga lagstiftningsförslag rörande frågor om exportkontroll av produkter med dubbla användningsområden

Europaparlamentet och rådet behandlar för närvarande två lagstiftningsförslag om ändringar av förordning (EG) nr 428/2009.

1. Det första förslaget (KOM(2008) 854) syftar till att EU inför nya generella exporttillstånd. Europaparlamentet röstade för förslaget den 27 september 2011. När det väl har antagits kommer den ändrade förordningen också att innebära ändringar av den terminologi som används i förordning (EG) nr 428/2009 (hänvisningar till *gemenskapen* kommer att ändras till *unionen* där så är möjligt).
2. Det andra förslaget (KOM(2010) 509) syftar till en uppdatering av EU:s kontrollförteckning genom ett införande av ändringar som överenskommit i de internationella exportkontrollordningarna under 2009. Europaparlamentet röstade för förslaget den 13 september 2011.

³ KOM(2008) 854 slutlig.

Kommissionens förslag

Mot bakgrund av ovanstående är det nödvändigt att ändra förordning (EG) nr 428/2009.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EG) nr 428/2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 207,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Rådets förordning (EG) nr 428/2009 av den 5 maj 2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden⁴ kräver att sådana produkter omfattas av en effektiv kontroll när de exporteras från eller transiteras genom Europeiska unionen (EU), eller levereras till ett tredjeland som ett resultat av förmedlingstjänster som tillhandahålls av en förmedlare bosatt eller etablerad i EU.
- (2) För att medlemsstaterna och Europeiska unionen ska kunna fullgöra sina internationella åtaganden fastställs i bilaga I till förordning (EG) nr 428/2009 en gemensam förteckning över produkter med dubbla användningsområden som omfattas av kontroller i Europeiska unionen. Beslut om produkter som är föremål för kontroll fattas inom ramen för Australiengruppen, Missile Technology Control Regime (MTCR), Nuclear Suppliers Group (NSG), Wassenaar-arrangemanget och konventionen om kemiska vapen.
- (3) Enligt artikel 15 i förordning (EG) nr 428/2009 ska bilaga I uppdateras i enlighet med de relevanta skyldigheter och åtaganden samt ändringar av dessa som medlemsstaterna har godtagit i egenskap av medlemmar i de internationella icke-spridningssystemen och överenskommelserna om exportkontroll eller genom ratificering av relevanta internationella fördrag.

⁴ EUT L 134, 29.5.2009, s. 1.

- (4) Bilaga I till förordning (EG) nr 428/2009 behöver uppdateras med jämna mellanrum för att säkerställa full överensstämmelse med internationella säkerhetsförpliktelser, garantera öppenhet och bibehålla exportörernas konkurrenskraft. Förseningar när det gäller att uppdatera EU:s kontrollförteckning kan få negativa effekter för säkerhet och ansträngningar inom internationell icke-spridning samt på resultatet av ekonomisk verksamhet från exportörer i Europeiska unionen. Ändringarnas tekniska natur och det faktum att dessa ändringar måste överensstämma med de beslut som fattas i de internationella exportkontrollordningarna, betyder samtidigt att ett påskyndat förfarande bör användas för att verkställa de nödvändiga uppdateringarna i Europeiska unionen.
- (5) I artikel 9.2 i förordning (EG) nr 428/2009 införs EU:s generella exporttillstånd som en av de fyra typer av exporttillstånd som finns att tillgå enligt förordningen. Sådana generella exporttillstånd gör det möjligt för exportörer som är etablerade inom EU att exportera vissa angivna produkter till vissa angivna destinationer i enlighet med villkoren i de allmänna tillstånden.
- (6) Bilaga II till förordning (EG) nr 428/2009 innehåller de av EU:s generella exporttillstånd som för närvarande är i kraft. Med tanke på arten av sådana EU:s generella exporttillstånd kan det finnas ett behov av att ta bort vissa destinationer och/eller produkter från tillstånden, särskilt om förändrade omständigheter visar att förenklade exporttransaktioner inte längre bör godkännas enligt ett EU:s generella exporttillstånd för en viss destination och/eller produkt. Ett sådant borttagande av en destination och/eller produkt från tillämpningsområdet för ett EU:s generella exporttillstånd bör inte hindra en exportör från att söka en annan typ av exporttillstånd enligt de relevanta bestämmelserna i förordning (EG) nr 428/2009.
- (7) För att säkerställa regelbundna uppdateringar av EU:s kontrollförteckning i enlighet med de skyldigheter och åtaganden som medlemsstaterna har inom ramen för de internationella exportkontrollsystem, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen när det gäller ändring av bilaga I till förordning (EG) nr 428/2009 inom tillämpningsområdet för artikel 15 i förordningen. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inbegripet på expertnivå.
- (8) För att möjliggöra en snabb reaktion från EU på ändrade förhållanden när det gäller bedömningen av hur känslig exporten enligt EU:s generella exporttillstånd är, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen när det gäller ändring av bilaga II till förordning (EG) nr 428/2009 rörande borttagandet av destinationer och/eller produkter från tillämpningsområdet för EU:s generella exporttillstånd. Med tanke på att sådana ändringar endast bör göras till följd av en bedömning av ökad risk för den aktuella exporten och att den fortsatta användningen av generella exporttillstånd för denna export skulle kunna få en negativ effekt på säkerheten i Europeiska unionen och dess medlemsstater, får ett brådskande förfarande användas av kommissionen.
- (9) Kommissionen bör när den förbereder och utarbetar delegerande akter se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.
- (10) Förordning (EG) nr 428/2009 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 428/2009 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 9 punkt 1 ska följande stycken läggas till i slutet:

”Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 23a om borttagande av destinationer och produkter från tillämpningsområdet för EU:s generella exporttillstånd som anges i bilaga II.

Om det sker en betydande förändring av omständigheterna när det gäller bedömningen av exportens känslighet enligt ett EU:s generella exporttillstånd i bilaga II och brådskande skäl kräver ett borttagande av särskilda destinationer och/eller produkter från tillämpningsområdet för ett av EU:s generella exporttillstånd, ska det förfarande som föreskrivs i artikel 23b tillämpas på delegerade akter som antas enligt denna artikel.”

2. I artikel 15 ska följande punkt läggas till som punkt 3:

”3. Kommissionen ska ha befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 23a om uppdatering av förteckningen över produkter med dubbla användningsområden i bilaga I. Uppdateringen av bilaga I ska utföras inom det tillämpningsområde som anges i punkt 1.”

3. Följande artikel ska införas som artikel 23a:

”1. Kommissionens befogenhet att anta delegerade akter gäller på de villkor som fastställs i denna artikel.

2. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 9.1 och 15.3 ska ges på obestämd tid från och med den dag förordning (EU) nr ../... träder i kraft [den här förordningen].

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 9.1 och 15.3 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallande avslutar delegeringen av de befogenheter som anges i beslutet. Det får verkan dagen efter det att beslutet har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid en senare tidpunkt som anges i beslutet. Beslutet påverkar inte sådana delegerade akter som redan trätt i kraft.

4. När kommissionen antagit en delegerad akt ska den samtidigt underrätta Europaparlamentet och rådet.

5. En delegerad akt som antagits i enlighet med artiklarna 9.1 och 15.3 ska träda i kraft endast om Europaparlamentet eller rådet inte har gjort några invändningar inom två månader efter det att akten anmäldes till Europaparlamentet och rådet, eller om Europaparlamentet och rådet, innan den perioden löpt ut, har informerat kommissionen om att de inte har några invändningar. Perioden ska förlängas med två månader på initiativ av Europaparlamentet eller rådet.”

4. Följande artikel ska införas som artikel 23b:

”1. Delegerade akter som antagits enligt denna artikel ska träda i kraft utan dröjsmål och ska tillämpas så länge som ingen invändning görs i enlighet med punkt 2. Akten ska överlämnas till Europaparlamentet och rådet tillsammans med en motivering till varför det skyndsamma förfarandet tillämpas.

2. Europaparlamentet eller rådet får invända mot en delegerad akt i enlighet med det förfarande som avses i artikel 23a.5. I ett sådant fall ska kommissionen upphäva akten utan dröjsmål så snart som Europaparlamentet eller rådet meddelat sitt beslut att invända mot akten.”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande